Hrázný a jezný / hrázná a jezná (kód: 36-014-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Hrázný a jezný
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve vodohospodářských normách, standardech, legislativě a dokumentaci	3
Provoz, obsluha a údržba vodních děl dle manipulačního a provozního řádu	3
Kontrola množství a jakosti vody ve vodních tocích a vodních nádržích	3
Kontrola hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů	3
Kontrola stavu břehových opevnění, břehových porostů, průtočnosti koryt a kontrola nakládání s vodami	3
Měření hydrologických a meteorologických hodnot a evidence takto získaných údajů	3
Měření a pozorování dle programu technicko-bezpečnostního dohledu	3
Vedení dokumentace provozu a údržby vodních děl a vodohospodářských zařízení	3
Zajištění čištění koryt a vodohospodářských zařízení	3
Řízení a obsluha drobné mechanizace	3
Opravy a údržba technologických zařízení přehradních, plavebních a jezových soustav	3
Orientace v obsluze malých vodních elektráren	3
Prevence před povodněmi	3
Prevence před suchem a opatření v době sucha	3
Zjišťování a oznamování přestupků v oblasti vodního hospodářství	3
Využívání veřejně přístupných informačních systémů pro vodní hospodářství	3
Operativní řešení problémů při vzniku poruch, havárií, povodní a dalších mimořádných událostí na vodních dílech a vodních tocích	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (https://nsp.cz/jednotka-prace/hrazny-a-jezny).
Uchazeč si donese vlastní OOOP: pracovní oblek, rukavice, pracovní obuv, ochranu hlavy a sluchu a zraku, pro práci s motorovou pilou přilbu s ochranou sluchu a zraku, antivibrační rukavice, neprořeznou obuv a oblek s neprořeznými částmi.
Uchazeč bude seznámen s návody a obsluhou drobné mechanizace a zařízení souvisejících se zkouškou.

Hodnocení odborných kompetencí může být prováděno společně podle logických celků, kdy bude během praktického předvedení současně prováděno ústní ověření tak, aby bylo zřejmé, že uchazeč chápe celou problematiku v širších souvislostech s nezbytnými teoretickými základy. Ústní ověření kompetencí **Orientace ve vodohospodářských normách, standardech, legislativě a dokumentaci, Prevence před povodněmi, Prevence před suchem a opatření v době sucha, Opravy a údržba technologických zařízení přehradních, plavebních a jezových soustav, Orientace v obsluze malých vodních elektráren a Operativní řešení problémů při vzniku poruch, havárií, povodní a dalších mimořádných událostí na vodních dílech a vodních tocích** bude provedeno samostatně jako teoretická část. Tato část může být odzkoušena v učebně nebo jiné místnosti k tomu určené.

Současně lze provádět hodnocení kompetencí **Kontrola stavu břehových opevnění, břehových porostů, průtočnosti koryt a kontrola nakládání s vodami, Kontrola hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů** a **Zajištění čištění koryt vodních toků a vodohospodářských zařízení**, kdy uchazeč předvede schopnost provádět manuální činnosti související s údržbou vodního díla nebo vodního toku. Během těchto činností bude provedeno jejich ústní ověření podle hodnoticích kritérií.

Další celek tvoří kompetence **Kontrola množství a jakosti vody ve vodních tocích a vodních nádržích, Měření hydrologických a meteorologických hodnot a evidence takto získaných údajů, Vedení dokumentace provozu a údržby vodních děl a vodohospodářských zařízení, Provoz, obsluha a údržba vodních děl podle manipulačního a provozního řádu** a **Měření a pozorování podle programu technicko-bezpečnostního dohledu**, v nichž uchazeč prokáže svoji schopnost provádět hydrologická měření, získávat základní hydrologická data a jejich vyhodnocení a schopnost vedení dokumentace provozu a údržby vodních děl a jejich obsluhu podle provozního a manipulačního řádu. Současně své znalosti prokáže splněním hodnoticích kritérií s ústním ověřením.

V kompetenci **Řízení a obsluha drobné mechanizace** uchazeč prakticky prokáže svoji schopnost práce s určenou mechanizací a ústním ověřením potvrdí znalosti z oblasti bezpečnosti práce při práci s drobnou mechanizací a uvede potřebná oprávnění pro obsluhu jednotlivých strojů.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládání předváděných operací a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.
Mezi další požadavky na uchazeče patří dovednost práce s výpočetní technikou: práce v textovém editoru a tabulkovém procesoru, práce s internetem, vyhledávání dat na internetu.

Vzhledem k provádění praktické části zkoušky přímo na úseku vodního toku a potřebě provést praktické ověření práce s drobnou mechanizací (sekačka, křovinořez, motorová pila) je vhodná doba pro vykonání zkoušky období březen -

listopad, kdy by mělo být možné provést veškeré požadované praktické úkony. Zkouška nemůže být provedena během povodní, extrémního sucha nebo mrazů.
Zkouška proběhne na vodním díle, které zvolí autorizovaná osoba provádějící zkoušku.

Autorizovaná osoba připraví ke zkoušce vždy tři modelová zadání, z nichž vždy jedno vybere podle situace. Na nich odzkouší vybraná hodnoticí kritéria u níže uvedených kompetencí:

- **Měření hydrologických a meteorologických hodnot a evidence takto získaných údajů** – e) AOs připraví varianty měření hydrologických a meteorologických údajů, g) AOs připraví varianty pro zaměření profilu vodního koryta
- **Měření a pozorování podle programu technicko-bezpečnostního dohledu** – d) AOs připraví varianty pro záznam výsledků měření, e) AOs připraví varianty naměřených veličin a vzorové příklady
- **Operativní řešení problémů při vzniku poruch, havárií, povodní a dalších mimořádných událostí na vodních dílech a vodních tocích** – b) AOs připraví varianty mimořádných událostí na vodním toku nebo díle
- **Využívání veřejně přístupných informačních systémů pro vodní hospodářství** – b) AOs připraví varianty pro využití veřejně přístupných informačních systémů pro vodní hospodářství

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
VOŠ a SŠ stavební Vysoké Mýto
Povodí Labe, státní podnik
P O P R spol. s r. o.